

Dönem : 1
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 12

Servet beyannamelerinin iadesi ve yeni servet beyannameleri alınması hakkında kanun tasarısı ve İstanbul Milletvekili Ahmet Oğuz ile Elâzığ Milletvekili Nurettin Ardıçoğlu'nun ve Bitlis Milletvekili Müştak Okumuş'un ve Trabzon Milletvekili Ali Şakir Ağanoglu ile İstanbul Milletvekili Oğuz Oran'ın, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 114, 115 ve 116 ncı ve geçici 9 ncu maddesindeki servet beyannamesinin yürürlükten kaldırılması hakkındaki kanun teklifleri ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/266, 2/109, 2/113, 2/121)

Servet beyannamelerinin iadesi ve yeni servet beyannameleri alınması hakkında kanun tasarısı
(1/266)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Sayı: 71 - 1809/2627

20.8.1962

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 6.8.1962 tarihinde kararlaştırılan, «Servet beyannameleri alınması hakkında kanun tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Ismet İnönü
Başbakan

GEREKÇE

Malum olduğu üzere, 1.1.1961 tarihinde yürürlüğe konulan 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile servet beyannamesi müessesesi ihdas olunmuştur.

Servet beyannamelerinin otokontrol yolu ile vergilemede güvenliği sağlamaya mâuf müessir bir tedbir olduğu izahından vârestedir.

Ancak, memleketimizde ilk defa tatbik edilmiş olması sebebiyle, birçok yanlışlıklar yapıldığı ve psikolojik sebeplerle iş hayatına menfi tesirler icra ettiği ileri sürülmüş olduğu için; piyasada bu suretle yaratılan menfi havanın dağıtılmasına imkân ve zemin hazırlamak üzere şimdiye kadar alınanların sahiplerine iadesini ve mükelleflerden 31.12.1961 tarihi itibarıyla yeni bir beyanname alınmasını temin gayesiyle işbu kanun tasarısı hazırlanmış bulunmaktadır.

Tetkikinden de anlaşılacağı üzere, tasarının birinci maddesi, servet beyanı müessesesinin ihdasından beri alınmış olan beyannamelerin sahiplerine iade edileceğini hükme bağlamaktadır. Bu iade, beyanname sahiplerinin bizzat müracaatlarında ve beyannameyi muhafaza etmekte olan noter, noter görevlisi veya vergi dairesi tarafından yapılacaktır.

2 nci madde, iadenin yapılmasına mütaallik usulü tâyin eylemektedir. Bu maddenin son fıkrasına göre, iadesi icabeden beyannamelerden 1.1.1965 tarihine kadar sahipleri tarafından talep olunmayanlar imha edileceklerdir.

Tasarının 3 ncü maddesine göre gerek evvelki maddeler uyarınca beyannameleri iade edilmiş olan mükellefler, ve gerek 1961 takvim yılı faaliyeti ile ilgili olarak verilmesi gereken servet beyannamelerini henüz vermemiş olan mükellefler, bu kanunun yürürlüğe girmesini takibeden ay başından itibaren bir ay içinde 31.12.1961 tarihi itibarıyla tanzim edecekleri servet beyannamelerini noterlere, noter görevlilerine veya bağlı oldukları vergi dairelerine vereceklerdir.

Bu beyannamelerin alınması muameleleri 193 sayılı Kanunun geçici 9 ncü maddesindeki usule uygun şekilde yapılacaktır.

Tasarının 4 ncü maddesi, harc, resim ve sair masraflarla ilgili kolaylık hükümlerini ihtiva etmektedir.

Tasarının son iki maddesinde, bu kanunun yürürlüğe gireceği tarih ile bu kanunu yürütecekler beyan olunmaktadır.

İstanbul Milletvekili Ahmet Oğuz ile Elâzığ Milletvekili Nurettin Arıdoğan'ın, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bazı maddelerinin kaldırılması hakkında kanun teklifi (2/109)

24 . 1 . 1962

MECLİS BAŞKANLIĞINA

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bazı maddelerinin kaldırılması hakkındaki kanun teklifi ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğine müsaadelerini arz ve rica ederim.

İstanbul Milletvekili
Ahmet Oğuz

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bazı maddelerinin kaldırılması hakkındaki kanun teklifinin

GEREKÇESİ

Gelir Vergisi Kanununda 1960 yılı sonunda yapılan değişiklikle (servet beyanı) müessesesi konulmuştur. Kanunun 4 ncü kısmının 8 nci bölümünü teşkil eden 114, 115 ve 116 maddeleriyle geçici 9 ncü maddesinde beyanda bulunacakların kimler olacağı, beyanın esas ve beyanın şekil ve muhtevası belirtilmektedir. Bu hükümlere göre mükellefiyet sahiplerinden servet beyanlarının geçici 9 ncü madde gereğince alındığı da malumdur.

Servet beyanı almanın, mükellefi vergi beyanamesi verirken teyakkuza sevk edeceği, şu veya bu şekilde vergi kaçaklığın, önlemekte âmil olacağı bir hakikattir. Ancak memleketimizde ilk defa olarak tatbik edilen bu usul için, zamanın iyi seçilmediği kanaatindeyiz. Filhalka bu hükümler memleket bir intikal devresi geçirirken ihdas edilmiş ve derhal tatbikine geçilmiştir. Bu bakımdan mükellefler arasında bir çekingenlik doğduğu gibi, verilmiş beyanların sıhhati de birçok hallerde muhtel bulunmuştur.

15 Ekim seçimleriyle memlekette normal siyasi rejim kurulmuş ise de, devam edegelen iktisadi ve ticari güçlüklerin yenilemediği bir hakikattir. Piyasanın bugünkü hareketsizliğine âmil olan hususlar arasında, alınmış servet beyannamelerinin de müessir olduğu iktisadi ve ticari çevrelerde ifade olunmaktadır. Bu sebeple bugünkü şartlar içinde alınmış servet beyanlarının iktisadi hayatımızda faydalı olmaktan çok zararlı olduğunu kabul etmekteyiz. Ve Gelir Vergisi Kanunundaki buna ait hükümlerin kaldırılmasını ticari hayatın normale dönüşünde âmil olacağını umuyoruz.

Şunu da ifade etmek isteriz ki, memlekette iktisadi ve mali hayat tam normal işleyişini kazandıktan sonra, ilerideki senelerde ve uygun bir zamanda, daha ıslah edilmiş hükümlerle servet beyanı müessesesinin mevzuatımıza girmesi de mümkündür.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ AHMET OĞUZ VE ELÂZİĞ MİLLETVEKİLİ NURETTİN
ARDIÇOĞLU'NUN TEKLİFİ

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bazı maddelerinin kaldırılması hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 31.12.1960 tarih ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 114, 115 ve 116 ncı maddeleriyle geçici 9 ncu maddesi kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Adı geçen kaldırılan maddelere göre mükellefiyet sahiplerinden, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar alınmış veya alınacak servet beyanları açılmadan sahiplerine geri verilir.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini Maliye Bakanlığı yürütür.

Bitlis Milletvekili Müştak Okumuş'un, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 114, 115, 116 ve geçici 9 ncu maddelerinin yürürlükten kaldırılmasına dair kanun teklifi (2/113)

MİLLET MECLİSİ YÜKSEK BAŞKANLIĞINA

Gelir Vergisi Kanununun 114, 115, 116 ve geçici 9 ncu maddelerinin yürürlükten kaldırılmasına dair kanun teklifimle gerekçesini sunuyorum.

Gereğine müsaadelerini arz ederim.

25 . 1 . 1962

Bitlis Milletvekili
Müştak Okumuş

GEREKÇE

Geçirdiğimiz enflasyon devrinin memleketimiz iktisadiyatı üzerindeki, büyük sarsıntılarının ağırlığını, piyasa üzerinden atmak; ancak hususi sermayeyi bütün kudret ve emniyetiyle teşvik etmekle mümkün olabilir.

Ekonomik kalkınmanın temel şartı, yatırım hacmini artırıp bundan sosyal faydaları sağlamak olduğuna göre; Devletin hususi sermaye üzerinde dikkatle durması şarttır.

Bizde yatırım dendiği zaman ilk akla Devlet müesseselerinin yapacağı ve Hazineye büyük külfetler yükliyen yatırımlar gelir.

Hükümet programında da işaret edildiği gibi : Hürriyet nizamı içinde hızlı kalkınmanın ameli çaresi Devlet ve özel teşebbüs olarak mümkün olan en geniş ölçüde yatırım yapılmasıdır.

Görülüyor ki Hükümet dahi özel teşebbüslerin önemi üzerinde ehemmiyetle durmaktadır.

Özel teşebbüsün yatırım yapabilmesi, sermayesini son kuruluşuna kadar emîn olarak istediği gibi kullanmasıyla mümkün olacaktır.

Piyasa içerisinden gelen bir tüccar olarak söyleyebilirim ki, bugün Türkiye'deki kapitalistler, geçen yıl vakitsiz ve yersiz olarak alınmış servet beyanı dolayısıyla; esas güçlerini gizlemiş, bugünkü piyasa durgunluğunu meydana getirmişlerdir.

1 . 1 . 1961 tarihinde yürürlüğe giren 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun tetkikinden de anlaşılacağı veçhile servet beyanına taallük eden 114, 115, 116 ve geçici 9 ncu maddelere ait esaslı bir gerekçeye tesadüf edilemez. Ancak, Vergi Reform Komisyonu raporundan servet beyanının oto kontrol maksadı için kabul edildiği anlaşılmaktadır.

Çok yakın bir tarihte Varlık Vergisi geçirmiş bir milletten, İhtilâli mütaakıp Hazineye al-

yans teberra edildiği İhtilâl Hükümeti zamanında servet beyanı istemek, tabiiyeti vatandaşın zihninde türlü istifhamlar doğuracaktır. Velezki Hükümet bu tedbirinde ne kadar samimi olursa olsun.

Servet beyanı çıkacağı haberi yayılır yayılmaz piyasadaki toparlanmalar kendisini bâriz şekilde göstermiş, birçok iş yerleri kapanmış binlerce işçi işlerinden uzaklaştırılmış. Banka mevduatlarının bankalardan nasıl çekildiği kayıtlarından açıkça kontrol edilebilir. Piyasadaki para kıtlığı dolayısıyla iş sahiplerinin ödeme imkânsızlığı protesto keşidelerine vesile olmuştur.

Basında tüccara bir kere yapılan protestoların affedileceğini görüyoruz. Bunun faydası ne olabilir. Bugün affedilir, birkaç gün sonra tekrar protesto edilir. Esas olan tüccarı ferahlatıcı tedbirleri almaktır. Bu da ancak gizlenmiş ve kaçırılmış özel servetlerin iadesini temin etmekle mümkün olabilecektir.

Bir verginin ne derece sıhhatli ödenip ödenmediğini kontrol maksadiyle; hem Hazinesinin hem vatandaşın zararını tevlidedecek ve dünyanın hiçbir yerinde bir eşine raslanmayan bir usule başvurmak memlekette zarardan başka bir fayda temin etmeyecektir.

Fertlerin gizli kalmasını arzu ettikleri servetlerini açıklamaya zorlanması demokratik nizama da aykırıdır.

Bir taraftan Hükümet, işsizliğe son vermek iktisadi ve sosyal kalkınmayı bir an evvel teşvî etmek için bütün gayretini sarf eder; diğer taraftan bu tedbirleri körletici kanunlarla, vatandaş karşı karşıya bırakır. Bunların sert tahrirlerinin piyasayı bugünkü işsiz ve verimsiz duruma soktuğunu gizliyemeyiz.

Mükellefin verdiği servet beyanını, alındığı gibi açmadan kapalı olarak iade edebildiğimiz gün, piyasadaki canlılığın, özel sektörün büyük yatırımlar için teşebbüslere geçeceğini, vergi matrahlarındaki büyük artışları açık bir şekilde müşahede etmiş olacağız. Demek oluyor ki, mükellefin bu gibi beyana zorlamakla servetini gizlemeye, çalışmasını eksiltmeye mecbur etmiş oluyoruz.

Anayasamızın 41 nci maddesinin birinci paragrafına göre : İktisadi ve sosyal hayat adalete, tam çalışma esasına ve herkes için insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlanması amacına göre düzenlenir. Demektedir.

Bu açık madde mükellefin bu gibi tedbirlerle zorlanamayacağına işaret etmektedir.

İşte bu maksatlardır ki, 1 . 1 . 1961 tarih ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 114, 115, 116 ve geçici 9 ncu maddelerinin zamansız ve yersiz olduğunu bir kere daha işaret etmekle tamamen kaldırılması zaruri görülmektedir.

BİTLİS MİLLETVEKİLİ MÜSTAK OKUMUŞ'UN TEKLİFİ

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 114, 115, 116 ve geçici 9 ncu maddelerinin yürürlükten kaldırılmasına dair kanun teklifi

MADDE 1. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 114, 115, 116 ve geçici 9 ncu maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanunun neşrine kadar alınan servet beyanları açılmadan sahiplerine iade olunur.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

Trabzon Milletvekili Ali Şakir Ağanoglu ile İstanbul Milletvekili Oğuz Oran'ın, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 114 ve 116 ncı ve muvakkat 9 ncu maddelerindeki servet beyannamesinin mükelleflere iadesi hakkında kanun teklifi (2/121)

MILLET MECLİSİ YÜKSEK BAŞKANLIĞINA

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 114 ve 116 ncı ve muvakkat 9 ncu maddesindeki servet beyannamesinin mükelleflere iadesi hakkındaki kanun teklifimiz gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğine müsaadelerinizi saygılarımızla rica ederiz.

25 Ocak 1962

Trabzon Milletvekili
Ali Şakir Ağanoglu

İstanbul Milletvekili
Oğuz Oran

G E R E K Ç E

1. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 114 ve 116 ncı maddelerinin tatbiki anormal piyasa şartlarının hâkim olduğu bir süre içinde ele alınmıştır.

2. İnkılâp İdaresinin sivil idareye intikal edip etmeyeceği hakkında şüphelerin mevcut olduğu bu devrede geniş ölçüde yapılan Varlık Vergisi benzeri yeni bir verginin ihdas edileceği yolundaki menfi propagandalar birçok mükellefleri hakiki servetini saklamak veya kaçırmak gibi bir kötü yola sevk etmiştir.

3. Servet beyannamesi psikolojik iklimi hazırlanmadan ortaya konmuştur. Devletin mütat gelir kaynaklarını aşarak talebini aile haremine kadar usatmış geliminde tefahüt edilmiştir.

4. Vasaat temin edilmeden ortaya konulan kanun nesri ahkâmına kuvvetlendirmekten ziyade aksi netice vermiştir.

5. Memleketimizde servet beyannamesi vermiş olan teknil ticaret erbabı her türlü varlık ve imkânlarıyla memleket hizmetinde bulunan vatanperver mükellefler olarak icabında her fedakârlığa katlanmaya hazırdılar. Bu zümreyi bir nevi malî kontrol altında bulundurmak gibi bir hava yaratan, beyanname vermek kâlfetinden âzade tutmak ferahlatıcı bir hareket olacaktır.

6. İstikrar devresi kapılarının açıldığı bugünlerde Hükümetin hazırlamakta olduğu kalkınma hamlesine iştirak arzusunu gösteren birçok mükellefler, vergi dairelerinde hifzedilmekte olan servet beyannameleri yüzünden zaruri bir husursuzluk içindedirler.

7. 1962 bütçesinin ferahlatıcı tesirleri piyasaya intikal edinceye kadar bugünkü para darlığını ortadan kaldıracak önlemlerden biri de mükelleflere servet beyannamelerinin iadesi olacaktır.

TRABZON MİLLETVEKİLİ A. ŞAKİR AĞANOĞLU VE İSTANBUL MİLLETVEKİLİ OĞUZ ORAN'IN TEKLİFİ

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 114 ve 116 ncı ve muvakkat 9 ncu maddesindeki servet beyannamesinin mükelleflere iadesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 114 ve 116 ncı ve muvakkat 9 ncu maddesi gereğince mükelleflerden alınan servet beyannameleri aynı mükelleflere iade edilecektir.

MADDE 2. — Bu kanun nesri tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun Maliye Bakanına yürütür.

Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Maliye Komisyonu

Esas No. 1/266-2/109-2/113-2/121

Karar No. 117

16.11.1962

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Kanunlar Müdürlüğünün 3.9.1962 tarih ve 1/266 esas sayılı yazalarıyla komisyonumuza havale buyurulan Hükümet tasarısı ile görüşmeleri daha evvelce yapılmış olan, İstanbul Milletvekili Ahmet Oğuz ile Elâzığ Milletvekili Nurettin Ardıçoğlu'nun, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bâzı maddelerinin kaldırılması hakkında kanun teklifi ve Trabzon Milletvekili Ali Şakir Ağanoglu ile İstanbul Milletvekili Oğuz Oran'ın, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 114 ve 116 ve muvakkat 9 ncu maddelerine ekli Servet Beyannamesinin mükelleflere iadesi hakkındaki Kanun Bitlis Milletvekili Müştak Okumuş'un, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 114, 115, 116 ve geçici 9 ncu maddelerinin yürürlükten kaldırılmasına dair kanun tekliflerine ait Maliye ve Bütçe komisyonları raporları Yüksek Meclise sevk olunduğu sırada Hükümet programında tesbit edilen esaslara göre sunulmuş olan tasarının esas itibariyle aynı gayesine mâtuf bulunmakta iseler de vergi tekniği ve tatbikat bakımından bâzı usule mütaallik hükümleri ihtiva edip maksadı daha iyi temin edeceği gerekçesi ile Hükümetçe bu kanun tekliflerinin komisyona iadesi istenmiş ve Yüksek Meclisçe bu istek uygun görülerek teklifler komisyonumuza tevdi olunmuştur.

Kanunun tümü üzerinde müzakereler açılıp lehte ve aleyhte olan mütalâa ve Maliye Bakanının izahatı dinlendikten sonra vâkı teklif üzerine Hükümet tasarısı esas alınarak maddeler üzerinde konuşmalar yapılmış ve neticede aşağıda gösterilen gerekçelere göre Hükümet tasarısı, sadece yeni beyannamelerin alınması ile ilgili 3 ncü maddesinde tâyin olunan bir aylık müddet iki aya iblâğ edilmek suretiyle değişikliğe tâbi tutularak Komisyonumuzca aynen ve çoğunlukla kabul edilmiştir.

Gerekçe :

Servet beyanının oto kontrol yoluyla vergilemede güvenliği sağlamaya mâtuf müessir bir tedbir olduğu, kontrol teşkilâtımızın yok denecek derecede zayıf bulunması sebebiyle büyük ölçüde vergi ziyana yol açıldığı ve servet beyannameleri ile kontrol imkânının artacağı ve kontrolün daha kolay bir hal alacağı gerekçesi Komisyonumuzca benimsenmiş bulunmaktadır.

Her ne kadar bir kısım komisyon üyeleri servet beyannamesi alma usulünün kontrolde müspet tesirleri olamayacağını bilâkis bunun sermayeyi kaçırın ve halü kârda menfi tesirleri bulunan bir tedbir olduğunu ileri sürmüşlerse de servetin, müşahhas varlığı ile, her zaman görülebileceği izahatın vâreste bulunduğuna göre mükellefin evvelce Maliyeye verdiği beyannamelerdeki kazancı ile görünürdeki servet tezayüdünün mütenasibolmaması halinde vergi kaçakçılığı kendiliğinden belirebileceği cihetle bu usulün kontrolde müspet tesirleri olamayacağı yolundaki mütalâa çoğunlukla reddolunmuştur.

Servet Beyannamelerinin sermayeyi piyasadan kaçıracağı yolundaki iddiaya gelince bu dahi vârit görülmemiştir. Gerçekten bugün tamamen banka kredileri ile iş gören ve servet beyanına tâbi olan mükelleflerin birçok bankalara servet beyannameleri vergelmekte buldukları ve bunun için hiçbir veçhile sermayenin piyasadan kaçmasına sebebiyet vermediği alınan bilgilerden anlaşılabilir iken vergi dairesine aynı mahiyette beyannameler vermelerinin böyle menfi bir netice doğuracağı iddiası iltifata şayan görülmemiştir. Kaldı ki, Maliye Vekilinin servet beyannamelerinin servet vergisi gibi bir vergiye esas olarak asla alınmayacağı yolunda mükerrer vâkı olan beyanatı ve servet beyannameleri ihdasından sonra dahi tasarruf ve umumî mevzuatın artış yönünde devamlı dalgalanmalar göstermiş bulunduğunun tetkikatla anlaşılması beyannamelerin sermaye piyasası üzerinde menfi tesirler göstereceği iddiasının yersiz olduğunu belirtmekte bulunmuş-

tur. Yine Maliye Vekilinin halen vergi kaçakçılığını önleyecek müessir yeni bir tedbir bulunmadığı ve kontrol teşkilâtının takviyesi için vâkı kanun tekliflerinin ancak 10 - 15 sene sonra netice verebileceği yolundaki ısrarlı beyanları Komisyonumuz çoğunluğu tarafından kabul edilmiş ve Hükümet gerekçesinde gösterilen sebeplere ve yukarıda belirtilmiş bulunan mütalâalara göre tasarı aynen kabul edilerek gelir beyannamelerinin alınma müddeti iki aya iblâğ olunarak maddede gerekli değişiklikler yapılmıştır.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmasına karar verilmiştir.

Başkan Kocaeli Eski raporda ısrar ediyorum C. Babac	Başkan Vekili Muş S. Mutlu	Sözcü Aydın N. Müren	Adana Yusuf Aktimur İmzada bulunamadı
Bolu Söz hakkım mahfuzdur K. Inal	Çorum (Muhafifim) İ. Tombuş	Erzincan N. Yıldırım	Erzurum G. Karaca
Gümüşane N. Küçükler	Kütahya A. Erbek	Manisa Yakup Yakut İmzada bulunamadı	Ordu O. N. Hazinedar

Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Plân Komisyonu

12 . 12 . 1962

Esas No. : 1/266, 2/109, 2/113, 2/121

Karar No. : 6

MİLLET MECLİSİ YÜKSEK BAŞKANLIĞINA

Servet beyannamelerinin iadesi ve yeni servet beyannameleri alınması hakkındaki kanun tasarısı ve aynı mahiyette oldukları cihetle birleştirilmiş olan İstanbul Milletvekili Ahmet Oğuz ve Elâzığ Milletvekili Nurettin Ardıçoğlu'nun ve Trabzon Milletvekili Ali Şakir Ağanoglu ve İstanbul Milletvekili Oğuz Oranın ve Bitlis Milletvekili Müştak Okumuş'un kanun teklifleri komisyonumuza havale edilmiş olmakla Maliye Bakanlığı temsilcileri hazır oldukları halde incelendi ve görüşüldü.

Kanun tasarısı, gerekçesinde de belirtildiği gibi, servet beyannamelerinin oto kontrol yoluyla vergilemede güvenliği sağlamaya mâtufl müessir bir tedbir olduğu, kontrol teşkilâtının çok zayıf olması sebebiyle büyük ölçüde vergi zıyanını önleyeceği cihetle eski beyannamelerin iadesini ve yenilerinin alınmasını derpiş etmektedir.

Filhakika Gelir Vergisi sistemi içinde bir oto kontrol mekanizması olan servet beyannamelerinin alınması, mevsimsiz ve gayrimüsaait şartlar içinde alınmış bulunan eski beyannamelerin de iade edilmesi komisyonumuzca yerinde görülmüş ve Maliye Komisyonunun tadilen kabul ettiği metin üzerinde maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Birinci madde ile iade edilecek beyannamelerin açılmadan sahiplerine geri verilmesi uygun görüldüğünden madde bu maksadı temin edecek şekilde değiştirilmiştir.

İadenin şekli ve usulü hakkındaki ikinci maddenin üçüncü fıkrasında geri alınmayan beyannamelerin imha şekli redaksiyon bakımından değişiklikle kabul edilmiştir.

Yeni beyannamelerin alınması hakkındaki üçüncü maddede 31 . 12 . 1961 tarihinin 31 . 12 . 1962 olarak değiştirilmesi kanununun sevk gayesi ve tatbikatı bakımından lüzumlu görülmüştür.

Aynı zamanda servet beyannamelerinin Gelir Vergisi beyannamelerinin verildiği süre içinde verilmesi mükellefler için kolaylık sağlayacağı cihetle birinci fıkraya bu maksadı temin edecek şekilde değiştirilmiştir.

Aynı maddenin ikinci fıkrasındaki 1962 tarihi de birinci fıkradaki değişikliğe mütenazır olarak 1963 olarak değiştirilmiş ve diğer maddeler Hükümetin teklifi vechile aynen kabul edilmiştir.

1962 hesapları bağlanmadan kanun tasarımasının kanunlaşması icabettiği cihetle öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Hatay Ş. İnal	Sözcü Ordu A. H. Onal	Aydın Söz hakkım mahfuz I. Sezgin	Bilecik Ş. Binay İmzada bulunamadı
Denizli A. Şoğlu	Diyarbakır R. İskenderoğlu	Gümüşane Muhalefet şerhi ilişiktir Söz hakkım mahfuz S. Savacı	İçel S. Kutlay
İstanbul A. Oğuz	Kastamonu S. Keskin	Kırşehir Muhalefet şerhi ilişiktir A. Bilgin	Konya I. Baran
Konya R. Özal	Konya C. Yılmaz İmzada bulunamadı	Maras Söz hakkım mahfuz E. Kaplan	Maras Söz hakkım mahfuz A. Karaküçük
	Sinop M. Alıcanoğlu		

Muhalefet şerhi

Servet beyannamelerinin iadesi zaman icabı beyanname dışı bırakılmış olan servetlerin piyasaya intikalini sağlamağa mâtuftur idi. Bu kanun ise bir elden iade edilecek beyannameleri az bir süre içinde tekrar almak suretiyle güdülen faydayı temin edememekte olduğundan kanunun tümüne muhalifim.

Kırşehir Milletvekili
Ahmet Bilgin

Meşruhat şerhi

İade edilen beyannamelerin yerine iade esbabı hıfzına yeni beyannamelerin kısa süre içinde istenmesine muhalifim.

Gümüşane Milletvekili
Sabahattin Savacı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Servet beyannamelerinin iadesi ve yeni servet beyannameleri alınması hakkında kanun tasarısı

Servet beyannamelerinin iadesi

MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar 193 sayılı Kanun gereğince Gelir Vergisi mükelleflerinden alınmış bulunan servet beyannameleri sahiplerine iade olunur.

İadenin şekil ve usulü

MADDE 2. — Servet beyannamelerinin birinci madde gereğince iadesi için, bu beyannamelerin sahiplerinin beyannameyi muhafaza etmekte olan noter veya noter görevlisine veya vergi dairesine bizzat müracaatları şarttır.

Bu takdirde; iade keyfiyeti mükellefin soyadını, adını, ikametgâh ve iş yeri adreslerini, bağlı bulunduğu vergi dairesini ve hesap numarasını ihtiva edecek şekilde tanzim olunacak (beyannamenin noter veya noter görevlisi nezdinde saklanması halinde üç, vergi dairesinde saklanması halinde iki nüsha) zabıt varakasıyla tesbit ve bu zabıt varakası beyannameyi muhafaza etmekte olanlarla mükellef tarafından imza edilir. Zabıt varakasının bir nüshası beyannameyi muh-tevi zarfla veya zarflarla birlikte mükellefe verilir, ikinci nüshası noter veya noter görevlisi nezdinde yahut vergi dairesinde muhafaza olunur, üçüncü nüshası (iadenin noter veya noter görevlisi tarafın-

MALİYE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Servet beyannamelerinin iadesi ve yeni servet beyannameleri alınması hakkında kanun tasarısı

Servet beyannamelerinin iadesi

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İadenin şekil ve usulü

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yeni beyannamelerin alınması,

PLÂN KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Servet beyannamelerinin iadesi ve yeni servet beyannameleri alınması hakkında kanun tasarısı

Servet beyannamelerinin iadesi

MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar 193 sayılı Kanun gereğince Gelir Vergisi mükelleflerinden alınmış bulunan servet beyannameleri açılmadan sahiplerine iade olunur.

İadenin şekil ve usulü

MADDE 2. — Servet beyannamelerinin birinci madde gereğince iadesi için, bu beyannamelerin sahiplerinin beyannameyi muhafaza etmekte olan noter veya noter görevlisine veya vergi dairesine bizzat müracaatları şarttır.

Bu takdirde; iade keyfiyeti mükellefin soyadını, adını, ikametgâh ve iş yeri adreslerini, bağlı bulunduğu vergi dairesini ve hesap numarasını ihtiva edecek şekilde tanzim olunacak (beyannamenin noter veya noter görevlisi nezdinde saklanması halinde üç, vergi dairesinde saklanması halinde iki nüsha) zabıt varakasıyla tesbit ve bu zabıt varakası beyannameyi muhafaza etmekte olanlarla mükellef tarafından imza edilir. Zabıt varakasının bir nüshası beyannameyi muh-tevi zarfla veya zarflarla birlikte mükellefe verilir, ikinci nüshası noter veya noter görevlisi nezdinde yahut vergi dairesinde muhafaza olunur, üçüncü nüshası (iadenin noter veya noter görevlisi tarafın-

Hü.

Maliye Ko.

Plan Ko.

dan yapılması halinde) vergi dairesine gönderilir.

Bu beyannamelerden 1 . 1 . 1965 tarihine kadar sahipleri tarafından geri alınmayanlar (193 sayılı Kanunun geçici 9 ncu maddesi uyarınca noter veya noter görevlileri tarafından vergi dairesine intikal ettirilenler dâhil) vergi dairelerine, Maliye Bakanlığınca tâyin olunacak zaman, usul ve esaslar dâhilinde imha olunur. Bu beyannameler vergi kanunlarının tatbikatı veya her hangi sair bir maksatla istimal olunamaz.

Yeni beyannamelerin alınması

MADDE 3. — 193 sayılı Kanunun 114 ncü maddesine göre servet beyanında bulunmak mecburiyetinde olan mükellefler; aynı kanun hükümleri dairesinde tanzim edecekleri 31 . 12 . 1961 tarihindeki durumu gösterir servet beyannamelerini bu kanunun yürürlüğe girmesini takibeden ay başından itibaren bir ay içinde 193 sayılı Kanunun geçici 9 ncu maddesinde yazılı usul dairesinde Vergi Usul Kanununun 223 ncü maddesinde sözü edilen noter veya noter görevlisine veya bağlı oldukları vergi dairesine verirler.

Yukardaki fıkra gereğince verilen beyannameler 193 sayılı Kanuna göre 1962 yılında yapılmış servet beyanı yerine geçer ve adı geçen kanunun geçici 9 ncu maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları hükümleri bu beyanlar için de uygulanır.

dan yapılması halinde) vergi dairesine gönderilir.

Bu beyannamelerden 1 . 1 . 1965 tarihine kadar sahipleri tarafından geri alınmayanlar (193 sayılı Kanunun geçici 9 ncu maddesi uyarınca noter veya noter görevlileri tarafından vergi dairesine intikal ettirilenler dâhil) Maliye Bakanlığınca tâyin olunacak zaman, esas ve usuller dâhilinde, vergi daireleri tarafından imha olunur. Bu beyannameler vergi kanunlarının tatbikatı veya her hangi sair bir maksatla istimal olunamaz.

Yeni beyannamelerin alınması

MADDE 3. — 193 sayılı Kanunun 114 ncü maddesine göre servet beyanında bulunmak mecburiyetinde olan mükellefler; aynı kanun hükümleri dairesinde tanzim edecekleri 31 . 12 . 1962 tarihindeki durumu gösterir servet beyannamelerini 1962 takvim yılı gelir beyannamelerinin verileceği süre içinde 193 sayılı Kanunun geçici 9 ncu maddesinde yazılı usul dairesinde Vergi Usul Kanununun 223 ncü maddesinde sözü edilen noter veya noter görevlisine veya bağlı oldukları vergi dairesine verirler.

Yukardaki fıkra gereğince verilen beyannameler 193 sayılı Kanuna göre 1963 yılında yapılmış servet beyanı yerine geçer ve adı geçen kanunun geçici 9 ncu maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları hükümleri bu beyanlar için de uygulanır.

Hü.

Maliye Ko.

Plân Ko.

Harc, resim ve sair masraflar

Harc, resim ve sair masraflar

Harc, resim ve sair masraflar

MADDE 4. — Üçüncü madde gereğince verilecek servet beyannameleri ile ilgili olarak 193 sayılı Kanunun geçici 9 ncu maddesi uyarınca tanzim olunacak makbuz ve alındılar **Damga Resmine** tabi değildir.

MADDE 4. — Tasarının 4 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Bu beyannamelerin, 1 nci madde gereğince iade olunan beyannameleri muhafaza etmekte olan noter veya noter görevlisine tevdi ve bu hususun ikinci maddede yazılı zabıt varakası ile tevsiki halinde mükellefe; bu beyannamelerin alınması ve saklanması ile ilgili olarak harc, resim, ücret ve her ne nam ile olursa olsun her hangi bir masraf yüklenmez.

MADDE 5. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 6. — Tasarının 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Tasarının 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

6 . 8 . 1962

Başbakan

İ. İnönü

Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

E. Alican

Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

H. Dinçer

Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

T. Feyzioğlu

Devlet Bakanı

H. O. Bekata

Devlet Bakanı

R. Aybar

Devlet Bakanı

N. Ökten

Hü.

Adalet Bakanı

A. K. Yörük

Millî Savunma Bakanı

İ. Sancar

İçişleri Bakanı

S. Kurutluoğlu

Dışişleri Bakanı

F. C. Erkin

Maliye Bakanı

F. Melen

Millî Eğitim Bakanı

Ş. R. Hatipoğlu

Bayındırlık Bakanı

İ. Seçkin

Ticaret Bakanı

M. Ete

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Y. Azizoglu

Gümrük ve Tekel Bakanı

O. Öztrak

Tarım Bakanı

M. İzmen

Ulaştırma Bakanı

R. Öçten

Çalışma Bakanı

B. Ecevit

Sanayi Bakanı

F. Çelikbaş

Ba. - Ya. ve Turizm Bakanı

C. T. Karasapan

İmar ve İskân Bakanı

F. K. Gökay